

Fælles hørings svar af 14.oktober 2018 til **lov om ændring af lov om folkeskolen (Styrket praksisfaglighed m.v.)**

I hørings svaret forholder vi os udelukkende til de forslag, som omhandler de obligatoriske praktisk/musiske valgfag. De faglige foreninger for henholdsvis billedkunst, håndværk og design, madkundskab og musik så med glæde, at Folkeskoleforligskredsen den 12. juni 2018 besluttede en styrket praksisfaglighed i folkeskolen ved at indføre to-årige obligatoriske praktisk/musiske valgfag på 7.-8.klassetrin. Det er vigtigt, at alle elevers praksisfaglige kompetencer kommer i spil.

Når netop **alle** elevers kompetencer skal i spil, er det derfor meget u hensigtsmæssigt, at ét fag - håndværk og design får **skal** status, mens de øvrige fag - billedkunst, musik og madkundskab får **kan** status. Det kan, i yderste konsekvens, betyde, at der i enkelte kommuner kun udbydes ét fag. I princippet bortfalder elevens mulighed for at træffe et reelt valg her. Derfor mener vi blandt andet, at der ikke skal skelnes mellem *skal* og *kan* fag. Alle 4 fags fagligheder er nødvendige, derfor skal de ligestilles, tilbydes som to-årige valgfag og afsluttes med en obligatorisk prøve.

I lovforslaget lægges op til, at kommunerne kan beslutte, hvilke fag der skal udbydes, og hvorvidt der skal afholdes prøver i valgfagene.

Vores fag har krav på at blive taget alvorligt, på lige fod med øvrige fag i folkeskolen. Det er, på alle måder, et forkert signal at sende, hvis de praktisk/musiske fag bliver reducerede til fag som ene og alene er afhængige af kommunale beslutninger. **Ingen** andre obligatoriske fag i folkeskolen er - os bekendt - overladt til kommunale beslutninger. Praksisfaglighedens betydning og prioritering skal ikke være betinget af, hvilken bopælskommune den enkelte elev kommer fra. Det er således nødvendigt at folkeskolens obligatoriske fagrække, samt prøver i de praktisk/musiske fag, er en ministeriel beslutning, af hensyn til ligestilling af landets elever.

I øjeblikket er der mulighed for aflæggelse af frivillige prøver i hhv. håndværk og design og madkundskab. Overgår vi til kommunale beslutninger, frygter vi en forringelse af gældende praksis.

Da Idræt blev et prøvefag, blev det uden problemer med en obligatorisk prøve. Det mener vi også skal gælde for billedkunst, håndværk og design, madkundskab og musik.

Skal folkeskolens formål tages alvorligt, jfr.

Stk. 2: "*Folkeskolen skal udvikle arbejdsmetoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle.*" og

stk. 3: "*Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af ligeværd, åndsfrihed og demokrati.*",

så er det yderst problematisk, at håndværk og design får særstatus, som betyder, at den enkelte elev, med interesser i de andre valgfag, ikke udvikler sine særlige praktisk/musiske potentialer, og dermed ikke opnår tillid til egne muligheder og fremtidige valg. Det er ikke at sætte eleven i centrum!

Ifølge lovforslaget skal valgfagene bygge videre på de kompetencer og viden, der er opnået i det obligatoriske forløb.

For alle prøviefag i folkeskolen gør det sig gældende, at der har været et ubrudt og kontinuerligt forløb frem imod afgangsprøven i 9. klasse. De praktisk/musiske fags udfordring (jfr. § 16, stk. 3, 2. pkt.) er, at de - i det obligatoriske forløb - bliver forvaltet og prioriteret forskelligt.

Hvad angår billedkunst, så foreligger der ikke et kontinuerligt forløb. Fagets obligatoriske forløb afsluttes på 5. årgang. Det betyder et år uden undervisning i billedkunst. Det har konsekvenser for, hvilke krav der kan stilles til eleverne i valgfaget, da deres kompetenceniveau allerhøjest svarer til 5. klasse. Derfor skal der bruges uforholdsmæssigt meget tid på at repetere, frem for at bygge videre på det obligatoriske forløb. Hvad angår håndværk og design samt madkundskab, så har vi en fælles pulje af vejledende timer, med den konsekvens, at de enkelte skoler prioriterer vidt forskelligt. Man kan således risikere, at fagene ikke har et kontinuerligt forløb. Musikfaget er det eneste, der er sikret en kontinuitet. Vi mener, at billedkunst skal timemæssigt ligestilles med musik, og timetalspuljen for hhv. håndværk og design samt madkundskab skal målrettes det enkelte fag.

Indførelse af praktiske obligatoriske fag i overbygningen giver anledning til følgende opmærksomhedspunkter:

- Faglokaler skal indrettes og udstyres, så de passer til både de store og små elever.
- Efter-/videreuddannelse af lærere inden for fagområderne, således at kravet om kompetencedækning opfyldes, og lærerne er rustede til at føre til prøve.
- Det er nødvendigt, at man på læreruddannelsen opprioriterer de praktisk/musiske fag, både timemæssigt og fagligt, således at målene for de obligatoriske valgfag i folkeskolen, opfyldes, og lærerne bliver i stand til at føre til prøve.
- Tilførsel af økonomi til gennemførelse af undervisning og obligatoriske prøver i de praktisk/musiske valgfag.
- Da varslet er så kort, foreslår vi, at skolerne - i en overgangsperiode - mindst skal udbyde 2 af de 4 fag, og at kommunerne skal udbyde alle 4 fag på et antal skoler i kommunen, så eleverne får et *reelt* valg, der kan tilgodese deres evner og interesser.

Skal vores fælles bestræbelser for at sikre udskolingseleverne en højere grad af kreativitet og praksisfaglighed, så kræver det, at Undervisningsministeriet sætter rammer og regler klart. Det vil medføre en reel vurdering af den praksisfaglige del i UPV'en. Derudover motiverer det eleven til fordybelse og virkelyst samt giver tillid til egne muligheder, i forhold til valg af ungdomsuddannelse.

Med venlig hilsen og
på foreningernes vegne

L. Carsson *Steen Skotte* *Karen Johansen*